

De Chocoladefabriek, te Amsterdam

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

22 augustus 2007 / rapportnummer 1939-14

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	1
2.1 Bezoekersaantallen.....	1
2.2 Alternatieven?.....	2
2.3 Verkeer	2
2.4 Lucht in relatie tot verkeer	3
2.5 Geur	3
2.6 Horeca	4
2.7 Cultuurhistorie en archeologie	4

BIJLAGEN

1. Projectgegevens
2. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Naar aanleiding van uw brief d.d. 11 juni 2007 sturen wij u op uw verzoek dit advies voor richtlijnen voor het project De Chocoladefabriek te Amsterdam toe. Dit project betreft een initiatief van De Chocoladefabriek B.V. te Amsterdam.

De Startnotitie beschrijft het project kort, bondig en helder. Tegen de achtergrond van deze Startnotitie volstaat de Commissie met onderstaand advies in briefvorm. De Commissie heeft kennisgenomen van de inspraakreacties¹ en deze betrokken bij dit advies.

Dit beknopte advies laat overigens onverlet dat het MER aan de wettelijke vereisten moet voldoen². Dit advies beperkt zich tot de belangrijkste milieugevolgen in aanvulling op wat er in de startnotitie reeds is opgenomen.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

In het MER dient de volgende informatie in ieder geval aanwezig te zijn:

- Verkeer: wat is de omvang van de verkeersaantrekkende werking van dit initiatief? Geef in het MER een onderbouwing voor de te verwachten bezoekersaantallen. In hoeverre zal er sprake zijn van 'combinatiebezoeken' (en zal er dus geen extra verkeer de stad inkomen) en in hoeverre zal het gaan om geheel nieuwe bezoekers, die anders niet naar de stad gekomen zouden zijn.
- Luchtkwaliteit: zowel via het verkeer, maar ook door de activiteiten ter plaatse zal de luchtkwaliteit beïnvloed worden. Deze gewijzigde situatie qua luchtkwaliteit dient kwalitatief en kwantitatief beschreven te worden, waarbij rekening gehouden moet worden met de meest actuele juridische ontwikkelingen op dit terrein.
- Een zelfstandig leesbare samenvatting met daarin de belangrijkste informatie uit het MER.

Indien deze informatie in het MER ontbreekt, zal de Commissie altijd om een aanvulling verzoeken.

2.1 Bezoekersaantallen

Omdat er - naar ons weten - geen vergelijkbare attractie bestaat in Nederland, zal het moeilijk zijn om van ervaringsgegevens uit te gaan. Mochten er wel (buitenlandse) ervaringsgegevens bestaan, dan dienen die in ieder geval gebruikt te worden. Er dient in ieder geval een minimumscenario, uitgaande van een renderende activiteit, en een maximumscenario, uitgaande wanneer alles optimaal gaat functioneren, in dit MER uitgewerkt te worden. Op basis van die twee scenario's dienen de mogelijke milieugevolgen in beeld gebracht te worden.

---

¹ Zie bijlage 2.

² Zoals neergelegd in artikel 7.10 Wet milieubeheer.

Hoe zal de verdeling van het aantal bezoekers eruit zien over het jaar (waar zitten de piekmomenten)? En hoe ziet de verdeling eruit over een dag (ook weer de te verwachten piekmomenten).

2.2 Alternatieven?

De gekozen locatie dient nader onderbouwd te worden, maar duidelijk is dat geen andere locaties voor dit project in beeld zijn. In de Startnotitie is aangegeven dat naast de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling, en naast enkele realistische uitvoeringsvarianten er slechts één alternatief ontwikkeld zal worden: een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA). In het MMA zal vooral gekeken moeten worden in hoeverre het autoverkeer beperkt kan worden. Ook dient er aandacht geschonken te worden aan energiebesparing o.a. met het oog op de tropische kas.

2.3 Verkeer

De belangrijkste milieugevolgen zijn gerelateerd aan het verkeer. Daarom dient het MER met name te bestaan uit een gedegen verkeersstudie (op basis van twee bezoekersaantallenscenario's: een minimum en een maximum). De bestaande verkeerssituatie, dat wil zeggen de huidige situatie met alles wat er daar - naast het Centraal Station - allemaal gebeurt qua verkeer.

Geef de verwachting en beschrijf de omvang van de mogelijke nieuwe verkeersstromen die door dit project gegenereerd zullen worden. De modal split van de verschillende scenario's dient in een vervoerplan onderbouwd te worden: in welke verhoudingen wordt verwacht dat er gebruik gemaakt zal worden van auto, openbaar vervoer (met name trein, maar ook tram en metro), touringcar en fiets? Kan het openbaar vervoergebruik ook nog worden gestimuleerd c.q. valt de modal split te beïnvloeden?

Waarschijnlijk zal een (groot) deel van de bezoekers per touringcar komen. Waar zullen deze touringcars geparkeerd worden? Wat zijn de te verwachten piekmomenten en hoe verhoudt de parkeercapaciteit zich tot deze piekmomenten?

Beschrijf de OV-verbindingen naar De Chocoladefabriek en speciaal die tussen de parkeergarages in de omgeving en dit 'tractatiepark' en geef voor deze laatste verbindingen een indicatie van de frequentie en de reistijd.

De De Ruyterkade is een hoofdas voor fiets en openbaar vervoer. Welke betekenis moet daaraan worden toegekend? Welke consequenties heeft de detaillering van deze hoofdas voor de autoverkeersstromen naar en van het tractatiepark?

In de startnotitie wordt geen informatie gegeven over het laden en lossen. Op welke wijze zal dit plaatsvinden? En zal dit mogelijk kunnen leiden tot verkeersproblemen?

Rekening dient gehouden te worden met andere publieksaantrekkende functies in de nabije omgeving, zoals het Centraal Station en de Passagiers Terminal Amsterdam (PTA). Mogelijk ook met betrekking tot parkeervoorzieningen kan dit van belang zijn. Ook dient de vraag beantwoord te worden of er in gezamenlijkheid aan verkeersmanagement gewerkt kan worden.

De Commissie adviseert om in het MER een globaal overzicht van de aanleg- en exploitatiekosten van de twee alternatieven op te nemen, om inzicht te krijgen in de financiële robuustheid van de alternatieven.

De Commissie merkt op dat de relevante milieuaspecten van de bouwfase in het MER beschreven moeten worden.

2.4 Lucht in relatie tot verkeer

De aan het verkeer gerelateerde luchtverontreiniging dient in het MER beschreven te worden conform de daarvoor geldende methoden. Bijzondere aandacht dient daarbij uit te gaan naar de luchtkwaliteitseisen op de plaatsen waar de grootste verkeerstoename is te verwachten.

De beoordeling van de concentraties aan luchtverontreinigende stoffen moet plaatsvinden aan de hand van de grenswaarden voor de immissies van NO₂ en fijn stof (PM₁₀). De hieronder genoemde normen zijn afkomstig van vigerende regelgeving, gebaseerd op Europese richtlijnen.

Voor NO₂ moet in het MER

- op kaart worden aangegeven waar de grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 µg/m³ wordt overschreden en hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen er binnen dat overschrijdingsgebied liggen. Ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven;
- worden aangegeven hoe vaak per jaar de uurgemiddelde concentratie groter is dan 200 µg/m³.

Voor fijn stof (PM₁₀) moet in het MER

- op kaart worden aangegeven in welk gebied de grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 µg/m³ wordt overschreden en hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen er binnen dat overschrijdingsgebied liggen; ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven;
- op kaart worden aangegeven tot op welke afstand van de weg de grenswaarde voor de 24 uurgemiddelde concentratie wordt overschreden; indien deze grenswaarde ten gevolge van het heersende achtergrondniveau altijd wordt overschreden, dient voor een representatieve afstand van de weg te worden vastgesteld hoe vaak het daggemiddelde van PM₁₀ groter is dan 50 µg/m³.

In het Besluit Luchtkwaliteit wordt aangegeven dat in 2010 een aanzienlijke verbetering van de luchtkwaliteit bereikt wordt. De Commissie beveelt aan te beschrijven in hoeverre deze verbetering reeds sinds 2005 aantoonbaar is.

2.5 Geur

Dit milieuaspect wordt niet genoemd in de startnotitie, maar kan wel van (wezenlijk) belang zijn. De startnotitie maakt namelijk melding van het 'aan den lijve' ondervinden van het productieproces van chocolade en het kunnen volgen van een proefles chocolade maken. Maar mogelijk ook andere activiteiten kunnen leiden tot geuruitstoot. Daarom dient in het MER expliciet op dit aspect te worden ingegaan. Welke activiteiten zullen allemaal precies ontwikkeld worden, waardoor mogelijk geur zal worden uitgestoten. En op welke wijze is de initiatiefnemer van plan om met de geuruitstoot om te gaan. Wordt de 'attractieschoorsteen' daarbij ook gebruikt?

2.6 Horeca

In De Chocoladefabriek zullen ook een horecavoorziening en een winkel worden gerealiseerd. In het MER dient aangegeven te worden of deze functie extra bezoekersaantallen zal genereren. Op welke wijze zal het laden en lossen gerealiseerd worden? Zal daarbij gebruik gemaakt worden van zogenaamde ventertijden om eventuele hinder te beperken?

2.7 Cultuurhistorie en archeologie

Zowel met betrekking tot de bestaande gebouwen – vanwege verbouwing en vergravingen – als met betrekking tot de directe omgeving dient aangegeven te worden of dit initiatief gevolgen zal kunnen hebben voor het cultuurhistorisch erfgoed, waaronder de archeologie, en op welke wijze dit voorkomen dan wel gemitigeerd zal worden. Dit aspect dient ook in het MER behandeld te worden.

Graag ontvangen wij van u zo spoedig mogelijk de definitieve, door u vastgestelde richtlijnen voor dit project.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: De Chocoladefabriek B.V.

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Amsterdam

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C/D10.1

Activiteit: een toeristisch/recreatieve attractie, zijnde een tractatiepark waar de geschiedenis van de chocolade wordt gepresenteerd, waar meer dan 500.000 bezoekers op af kunnen komen.

Betrokken documenten:

- Startnotitie De Chocoladefabriek, Tebodin bv, 24 mei 2007.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Het Parool, 13 juni 2007

aanvraag richtlijnenadvies: 11 juni 2007

ter inzage legging startnotitie: 14 juni tot en met 12 juli 2007

advies voor richtlijnen voor het MER uitgebracht: 22 augustus 2007

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

Mevrouw ir. C.J.M. Anzion

De heer mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

De heer mr. S. Pieters (secretaris)

De heer ir. J. Termorshuizen

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat Noord-Holland, Haarlem
2. Vrieskoop Majoor advocaten, namens Stichting De Ruyterkade en omgeving, Amsterdam

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
De Chocoladefabriek te Amsterdam**

De Chocoladefabriek B.V. te Amsterdam is voornemens om een tractatiepark te realiseren over de geschiedenis van chocolade op de locatie De Ruyterkade 105 – 106, vlakbij het Centraal Station te Amsterdam. Dit betreft een toeristisch-recreatieve activiteit waar mogelijk meer dan 500.000 bezoekers op jaarbasis op af kunnen komen.

ISBN: 978-90-421-2160-7